

سؤالات آزمون نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۳	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترگر داخل و خارج از کشوری ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	نمره
------	------------------------	------

۱	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید الف) قاعده هرم و ردیف های پائین نمودار رتبه بندی یا سلسله مراتب سکونتگاه ها، خدمات متنوع تری ارائه می دهند. ب) به طور کلی، یکی از اقداماتی که در هوشمند سازی شهرها، باید مورد توجه قرار گیرد، طراحی خط بساویبی است. ج) هرچه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن کمتر می شود. د) زمانی که بر اثر بارندگی شدید آبدهی رودخانه بیشتر از میانگین سالیانه شود، سیل رخ داده است. ه) تصاویر قرار داده شده در نرم افزار گوگل ارث اغلب در طیف نامرئی تهیه شده اند.	۱/۲۵																												
۲	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل برا تنز یا (کمانک) انتخاب کنید. الف) به روندی اقتصادی - اجتماعی که طی آن شیوه های زندگی و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می یابد (شهر نشینی - شهرگرایی) گفته می شود. ب) (در گذشته مهم ترین عامل توسعه روستای، (توسعه فرهنگی - توسعه کشاورزی) محسوب می شد. ج) خشکسالی ممکن است، (در هر نوع آب و هوایی - تنها در آب و هوای گرم و خشک) اتفاق بیفتد. د) هرچه از مرکز سطحی زمین لرزه دورتر شویم، میزان خسارت زمین لرزه (بیشتر - کمتر) می شود.	۱																												
۳	هریک از ویژگی ها مربوط به یکی از شیوه های حمل و نقل است شماره گزینه درست مربوط به هریک را در پاسخ برگ بنویسید. <table><tr><th>ردیف</th><th>شیوه حمل و نقل</th><th>شماره</th><th>ویژگی</th></tr><tr><td>الف</td><td>ریلی</td><td>(۱)</td><td>احداث پایانه ها(ترمینالها) در این شیوه کم هزینه تر است.</td></tr><tr><td>ب</td><td>جاده ای</td><td>(۲)</td><td>برای مسافت های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است.</td></tr><tr><td>ج</td><td>آبی</td><td>(۳)</td><td>برای حمل دارو، گل و مواد غذایی در مسافت های طولانی مناسب است.</td></tr><tr><td>د</td><td>هوایی</td><td>(۴)</td><td>برای جابه جایی کالا های حجیم و بزرگ در مسافت های طولانی مناسب تر است.</td></tr><tr><td>هـ</td><td>لوله ای</td><td>(۵)</td><td>در این نوع حمل و نقل هیچ گونه آلودگی مشاهده نمی شود.</td></tr><tr><td></td><td></td><td>(۶)</td><td>برای انتقال حجم عظیمی از مایعات به صورت شبانه روزی مناسب است.</td></tr></table>	ردیف	شیوه حمل و نقل	شماره	ویژگی	الف	ریلی	(۱)	احداث پایانه ها(ترمینالها) در این شیوه کم هزینه تر است.	ب	جاده ای	(۲)	برای مسافت های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است.	ج	آبی	(۳)	برای حمل دارو، گل و مواد غذایی در مسافت های طولانی مناسب است.	د	هوایی	(۴)	برای جابه جایی کالا های حجیم و بزرگ در مسافت های طولانی مناسب تر است.	هـ	لوله ای	(۵)	در این نوع حمل و نقل هیچ گونه آلودگی مشاهده نمی شود.			(۶)	برای انتقال حجم عظیمی از مایعات به صورت شبانه روزی مناسب است.	۱/۲۵
ردیف	شیوه حمل و نقل	شماره	ویژگی																											
الف	ریلی	(۱)	احداث پایانه ها(ترمینالها) در این شیوه کم هزینه تر است.																											
ب	جاده ای	(۲)	برای مسافت های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است.																											
ج	آبی	(۳)	برای حمل دارو، گل و مواد غذایی در مسافت های طولانی مناسب است.																											
د	هوایی	(۴)	برای جابه جایی کالا های حجیم و بزرگ در مسافت های طولانی مناسب تر است.																											
هـ	لوله ای	(۵)	در این نوع حمل و نقل هیچ گونه آلودگی مشاهده نمی شود.																											
		(۶)	برای انتقال حجم عظیمی از مایعات به صورت شبانه روزی مناسب است.																											
۴	در متن زیر دو اشتباه وجود دارد، جمله صحیح را در پاسخ برگ بنویسید. " هر قدر حوضه آبخیز یک رود وسیع تر باشد آبدهی آن کمتر است. حوضه های آبخیز درازتر و کشیده تر سیل خیزی بیشتری دارند"	۰/۵																												
۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) اگر مجموع فضاهای سبز در یک شهر ۱۰۰،۰۰۰ مترمربع و جمعیت آن شهر ۵۰۰۰ نفر باشد. در کدام گزینه سرانه کاربری فضای سبز به مترمربع در شهر مورد نظر به ازای هر نفر به درستی مشخص شده است؟ (۱) ۰/۵ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴ ب) جایی که پوسته تشکیل دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل دهنده قاره آفریقا - هند برخورد می کند در کدام یک از مناطق زلزله خیز جهان قرار می گیرد. (۱) کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا (۲) کمربند اطراف اقیانوس آرام (۳) کمربند میانی اقیانوس اطلس (۴) کمربند کو هستانی هند - آفریقا ج) کدام یک از مخاطرات طبیعی زیر منشاء درون زمینی دارد. (۱) سیل (۲) صاعقه (۳) سونامی (۴) خشکسالی د) در کشور ما مسئولیت مدیریت بحران به عهده ((سازمان مدیریت بحران)) وابسته به است. (۱) وزارت کشور (۲) وزارت دفاع (۳) وزارت نیرو (۴) سازمان حفاظت از محیط زیست	۱																												
صفحه ۱ از ۳																														

سؤالات آزمون نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۳	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترگر داخل و خارج از کشوردی ماه ۱۴۰۳	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۶	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرهاست که نامیده می‌شود. ب) برای حمل خودروهای صادراتی از کشور های سازنده به سایر کشورها، از کشتی های استفاده می‌شود. ج) مدیریت حمل و نقل شهری، بر عهده است. د) سالی که میزان بارندگی سالانه یک منطقه بیش از حد میانگین بارش در آن منطقه باشد رخ داده است. هـ) طیف‌های مختلف بازتاب شده از سطح زمین را ماهواره‌ها به صورت رقومی دریافت و ثبت می‌کنند.	۱/۲۵																				
۷	با توجه به جدول کدام یک از ویژگی‌های زیر مرتبط با شهر و کدام یک مرتبط با روستا است. <table><tr><th>ردیف</th><th>ویژگی</th><th>شهر</th><th>روستا</th></tr><tr><td>الف</td><td>نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>ب</td><td>روابط خویشاوندی و وابستگی اجتماعی میان آنها بیشتر است.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>ج</td><td>امکانات آموزشی و درمانی در آن متنوع و گسترده است.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>د</td><td>فعالیت های متنوع در فضای محدودتری متمرکز شده اند.</td><td></td><td></td></tr></table>	ردیف	ویژگی	شهر	روستا	الف	نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.			ب	روابط خویشاوندی و وابستگی اجتماعی میان آنها بیشتر است.			ج	امکانات آموزشی و درمانی در آن متنوع و گسترده است.			د	فعالیت های متنوع در فضای محدودتری متمرکز شده اند.			۱
ردیف	ویژگی	شهر	روستا																			
الف	نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.																					
ب	روابط خویشاوندی و وابستگی اجتماعی میان آنها بیشتر است.																					
ج	امکانات آموزشی و درمانی در آن متنوع و گسترده است.																					
د	فعالیت های متنوع در فضای محدودتری متمرکز شده اند.																					
۸	کدام یک از عبارات‌های زیر از "روش‌های سازه‌ای" و کدام یک از "روش‌های غیر سازه‌ای" مدیریت پیش از وقوع سیل است. الف) (اصلاح بستر رودخانه ها:) ب) (تقویت پوشش گیاهی حوضه رودها:) ج) (احداث سدهای تنظیمی:) د) (تعیین محدوده های سیل گیر:)	۱																				
۹	کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی در ۳ مرحله "ورودی"، "پردازش"، "خروجی" انجام می‌شود هر یک از موارد زیر مربوط به کدام مرحله است. الف) داده ها و اطلاعات از محیط جمع آوری می‌شود: مرحله..... ب) اطلاعات با توجه به نیاز کاربر مدل سازی می‌شود: مرحله..... ج) اطلاعات به صورت نقشه، نمودار و جدول نمایش داده می‌شود مرحله:..... د) اطلاعات رقومی کدبندی و ذخیره می‌شود مرحله.....	۱																				
۱۰	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید . الف) چرا جهان شهری مانند نیویورک حوزه نفوذ وسیعی در سطح جهان دارد؟ ب) دو مورد از مهم ترین اقداماتی که برای حل مشکلات اقتصادی روستا ها در نواحی مختلف جهان انجام شده است را نام ببرید؟ ج) یک مورد از اقدامات مدیریتی حین وقوع زمین لغزش را بنویسید؟ د) دو مورد از کاربرد های سنجش از دور را بنویسید؟	۲																				
	صفحه ۲ از ۳																					

سؤالات آزمون نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۳	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشوری ماه ۱۴۰۳	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۱۱	با توجه به نمودار، به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) در چه سالی جمعیت شهری و روستایی ایران برابر شده است؟ ب) با توجه به نمودار، روند تغییرات جمعیت شهری و روستایی را چگونه پیش بینی می کنید؟ ج) یک دلیل برای روند تغییرات نمودار ذکر کنید؟	۱
۱۲	شکل زیر ارکان آمایش سرزمین را نشان می دهد. جاهای خالی را با عبارت های مناسب کامل کنید؟ الف: ب:	۰/۵
۱۳	دو مورد از عواملی که در نیم قرن اخیر، موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده را بنویسید؟	۱
۱۴	اشتغال شهری به چند بخش تقسیم می شود نام برده برای هر بخش یک شغل مثال بزنید؟	۱
۱۵	الف) طول جاده احداث شده، بین دو شهر ۶ کیلومتر می باشد و طول مسیر مستقیم بین این دو شهر ۲ کیلومتر است شاخص انحراف را به درصد محاسبه کنید (ذکر فرمول الزامی است). ب) شاخص انحراف در این مسیر مطلوب است یا نامطلوب؟	۱
۱۶	چرا امروزه برنامه ریزان حمل و نقل تلاش می کنند تا در مسیرهای طولانی، به جای یک شیوه حمل و نقل کالا از مبدا تا مقصد از چند شیوه حمل و نقل استفاده کنند؟	۰/۵
۱۷	چهار مورد از راهکارهایی که در دهه های اخیر جهت بهبود حمل و نقل درون شهری، توسط کشورهای مختلف صورت گرفته است را بنویسید.	۱
۱۸	شهر (الف) روی نصف النهار ۷۵ درجه غربی و شهر (ب) روی نصف النهار ۳۰ درجه غربی واقع شده است. الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ ب) اگر ساعت در شهر (ب) ۱۶ باشد ساعت در شهر (الف) چقدر است؟	۱
۱۹	چگونه ذوب برف در دامنه ها می تواند سبب ایجاد زمین لغزش شود؟	۱
۲۰	آیا تغییر سطح آبهای زیر زمینی می تواند نشانه ای از وقوع احتمالی زمین لرزه باشد. چرا؟	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰
"موفق باشید"		
صفحه ۳ از ۳		

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جغرافیا ۳		رشته : علوم انسانی		تعداد صفحه ۲:	
دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹		ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	
مدت آزمون : ۸۰ دقیقه		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir			
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشوردی ماه ۱۴۰۳					
ردیف		راهنمای تصحیح			
نمره					
۱	الف (غلط ص ۷ (ب غلط ص ۲۶ (ج صحیح ص ۶۲ (د صحیح ص ۸۹ (ه غلط ص ۱۱۲ هر مورد ۰/۲۵	۱.۲۵			
۲	الف (شهر گرایی ص ۱۷ (ب توسعه کشاورزی ص ۳۱ (ج در هر نوع آب و هوایی ص ۹۷ (د کمتر ص ۸۴ هر مورد ۰/۲۵	۱			
۳	الف (۲ ص ۴۸ (ب ۱ ص ۴۵ (ج ۴ ص ۵۲ (د ۳ ص ۵۵ (ه ۶ ص ۵۷ هر مورد ۰/۲۵	۱.۲۵			
۴	هر قدر حوضه آبخیز یک رود وسیع تر باشد آبدهی آن بیشتر (۰/۲۵) است. حوضه های آبخیز درازتر و کشیده تر سیل خیزی کمتر (۰/۲۵) دارند. ص ۹۰ یا (هر قدر حوضه آبخیز یک رود کوچک تر (۰/۲۵) باشد آبدهی آن کمتر است. حوضه های آبخیز گرد (۰/۲۵) سیل خیزی بیشتری دارند.)	۰.۵			
۵	الف (گزینه ۲ (۲) ۰/۲۵ ص ۲۹ (ب گزینه ۱ (کمر بند کوهستانی آلپ-همیالیا) ۰/۲۵ ص ۸۷ ج (گزینه ۳ (سونامی) ۰/۲۵ ص ۸۲ (د گزینه ۱ (وزارت کشور) ۰/۲۵	۱			
۶	الف (وندالیسم (وندالیسم شهری) ۰/۲۵ ص ۲۴ (ب رو - رو (RO-RO) ۰/۲۵ ص ۵۳	۱.۲۵			
۷	الف (شهر (ج) شهر (ب) روستا (د) ترسالی ۰/۲۵ ص ۷۱ (ه) سنجنده (سنجنده ها) ۰/۲۵ ص ۱۱۲	۱			
۸	الف (سازه های ص ۱۰۴ (ب) غیر سازه های ص ۱۰۵ (ج) سازه های ص ۱۰۴ (د) غیر سازه های ص ۱۰۵ هر مورد ۰/۲۵	۱			
۹	الف (ورودی (ب) پردازش (ج) خروجی (د) ورودی هر مورد ۰/۲۵	۱			
۱۰	الف) به سبب نقش مهم آنها در اقتصاد (۰/۲۵) و تجارت جهانی (۰/۲۵) ب) اصلاحات ارضی - تشکیل تعاونی های روستایی - گسترش انقلاب سبز - توسعه صنایع کوچک روستایی - توسعه خدمات گردشگری و فراغت ج) باید به سرعت از مسیر لغزش و جریان کل ولای خارج شد. - به سازمان های امداد و نجات اطلاع داد - به کسانی که برای ترک محل به کمک نیاز دارند، امداد رسانی کرد. اشاره به دو مورد کفایت می کند. (هر مورد ۰/۲۵) د) مطالعات انرژی (نفت، گاز، معادن و ...) - مطالعات منابع طبیعی (کشاورزی، جنگلداری، مرتع، مدیریت سواحل و ...، هواشناسی و مطالعات جوی - مطالعات توسعه شهری - مطالعات زیست محیطی - مخاطرات طبیعی اشاره به دو مورد کفایت می کند. (هر مورد ۰/۲۵) ص ۱۱۱	۲			
۱۱	الف) ۱۳۶۰ (حدود سال ۱۳۶۰) ۰/۲۵ ب) نمودار نشان می دهد جمعیت شهری روند افزایشی دارد - یا جمعیت روستایی روند کاهشی دارد. (۰/۲۵) ذکر یک مورد کفایت می کند. ص ۱۹ ج) افزایش طبیعی جمعیت شهرها (رشد موالید (تولدها) نسبت به مرگ و میر) - مهاجرت روستاییان به شهرها - افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری ادغام روستاها در بافت شهری (۰/۵) ذکر یک مورد کفایت می کند. ص ۱۹	۱			
۱۲	الف) فضای جغرافیای ۰/۲۵ (ب) فعالیت ۰/۲۵ *در صورت جابجایی موارد نمره تعلق می گیرد.	۰.۵			
صفحه ۱ از ۲					

تعداد صفحه ۲:	رشته : علوم انسانی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جغرافیا ۳
مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	دوازدهم تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشوردی ماه ۱۴۰۳	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۳	افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی - پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل (۰/۵) ذکر دو مورد کفایت می‌کند.	۱
۱۴	بخش رسمی (۰/۲۵) مثال های بخش رسمی مانند کارکنان دولت (اشاره به یک گروه از آنها کافی است). کارکنان صنایع و خدمات (انواع استخدام) و بازاریان دارای پروانه کسب و سایر مثال های مشابه نمره دارد. (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است. بخش غیر رسمی (۰/۲۵) مانند دستفروشان ، فروشندگان دوره گرد، دلالان، زباله جمع کن ها، نوازندگان دوره گرد و مثال های مشابه (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است. ص ۲۳	۱
۱۵	الف $\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف (\%)}$ $\frac{6}{2} = 3$ $\frac{6}{2} \times \frac{100}{1} = 300$ درصد ۳۰۰ ب: نامطلوب ۰/۲۵ ص ۶۰	۱
۱۶	تا بتوان زمان (۰/۲۵) و هزینه حمل و نقل (۰/۲۵) را به خوبی مدیریت کرد.	۰.۵
۱۷	گسترش حمل و نقل درون شهری ریلی (۰/۲۵) ایجاد مسیر های اتوبوس تندرو (BRT) (۰/۲۵) استفاده از اتوبوس های برقی (۰/۲۵) گسترش دوچرخه سواری (۰/۲۵)	۱
۱۸	محاسبه اختلاف طول جغرافیایی $75^{\circ} - 3^{\circ} = 45^{\circ}$ ۰/۲۵ الف: محاسبه اختلاف ساعت $45 \div 15 = 3$ ۰/۲۵ ب: محاسبه ساعت شهر الف $16 - 3 = 13$ ۰/۵ ساعت شهر الف ۱۳ یا ۱ عصر است صفحه ۷۶	۱
۱۹	ذوب تدریجی برف (۰/۲۵) امکان نفوذ بیشتری را فراهم می کند (۰/۲۵) و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه ها (۰/۲۵) و از بین رفتن مقاومت آنها و سرانجام حرکت شان می شود. (۰/۲۵)	۱
۲۰	بله (۰/۲۵) زیرا پیش از وقوع زمین لرزه ممکن است در اثر فشار بر لایه های پوسته زمین، سطح آب زیرزمینی (در جاهای، چشمه ها و قنات ها) بالا یا پایین برود. (۰/۲۵)	۰.۷۵
همکاران گرامی خدا قوت		
"تمام نکات ضروری در راهنمای تصحیح آورده شده."		
صفحه ۳ از ۳		